

Uroonkológiai Centrum 2014

Dr. Szűcs Miklós^{1,2}, Dr. Riesz Péter¹, Dr. Mavrogenis Stelios^{1,2}, Dr. Horváth András¹,
Prof. Romics Imre¹, Prof. Nyirády Péter¹

¹ Semmelweis Egyetem Urológiai Klinika és Uroonkológiai Centrum,

² Országos Onkológiai Intézet, Urológia

Az uroonkológiai daganatok kezelése összetett feladat. Modern szemlélet szerint a radikális sebészeti eljárásokat is minimalinvaszív beavatkozásokkal oldják meg, az előrehaladott áttétes esetek gyógyszeres kezelését a célzott terápiák teszik eredményesebbé. A tevékenységeket onkoteam döntése alapján végzik. A Semmelweis Egyetem Urológiai Klinikáján külön osztály létesült a sebészeti és gyógyszeres kezelés egy helyen történő elvégzésére. Hazánkban jelenleg ez az egyetlen összetett tevékenységet végző uroonkológiai centrum.

Treatment of uro-oncological diseases is a complex duty. According to the current, modern approaches radical surgical treatments are done by minimal invasive methods and the treatment of advanced – metastatic cases is getting more efficient by the targeted medication therapies. All treatments are done according to the advice of the regular onco-team meetings. At the Semmelweis University Department of Urology a separate ward was established to perform surgical and chemotherapies at the same unit. This is the only urooncolological center in Hungary, where the complex uro-oncological treatment is available.

BEVEZETÉS

A Semmelweis Egyetem Urológiai Klinikájának története 1920-ig nyúlik vissza, amikor Európában második önálló urológiai intézetként alakult meg. Fennállása óta vezető szerepet tölt be a budapesti, és több speciális szakterületen a vidéki betegek ellátásában. Immár több mint 15 éve, hogy a katedrát akkor átvevő Romics Imre professzor gondolata és irányítása alapján különálló részlegben komplex uroonkológiai centrum létesült az intézményben.

Több évtizedre visszavezethető hagyományai voltak annak, hogy az urológiai daganatos betegek műtéti kezelésén túl az ellenőrző vizsgálatokat és az onkológiai kezeléseket is az urológus szakorvosok, és a velük szorosan együttműködő onkológusok végezzék.

MEGBESZÉLÉS

Ezt felismerve, de azt a tényt sem figyelmen kívül hagyva, hogy a klinikai onkológia ugrásszerű fejlődését csak további specializálódásra törekedve lehet követni, az Urológiai Klinika munkatársai közül eddig négyen szereztek

klinikai onkológus képesítést. Így az országban elsőként létrejött a személyi feltétele annak, hogy urológiai osztályon onkológiai részleg alakuljon, mely 2008 óta egyetemi Uroonkológiai Centrum minősítéssel látja el feladatát. Ezzel megvalósult az a betegközpontú szemlélet, mely szerint az urológiai daganat szűrése, felismerése, diagnosztikája, műtéti kezelése és onkológiai ellátása is ugyanazon intézményben elvégezhető.

Jelenleg az urológiai és az uroonkológiai betegellátásban is a legmagasabb, III. progresszivitási szint szerint zajlik itt a gyógyító munka. Intézetünk három osztályán 35 urológiai és 21 onkológiai ágyon szervezzük a területi kötelezettség alapján hozzánk tartozó 457.000, illetve a progresszivitás szabálya alapján továbbirányítható további 1,5 millió lakos fekvőbeteg ellátását. Mindezeket túl speciális, úgynevezett „*-os” HBCS besorolás alá eső, egyetemi centrumokban végezhető beavatkozások teszik teljessé a profilt.

A daganatok műtéti ellátásán kívül az elmúlt időszakban több mint 1000 beteg gyógyszeres kezelését is elvégeztük, évente csaknem azonos számú szisztémás kemoterápia történik.

A hasonló átfogó onkoterápiát biztosító osztály ritka Európában, hazánkban pedig továbbra is egyedülálló. Ebben az évben tovább gyarapodik a klinikai onkológiai szakvizsgálóval is rendelkező urológusok száma. Tevékenységüknek köszönhetően a betegeknek a szükségessé váló kiegészítő onkológiai kezelésekre elvégzésére nem szükséges elhagyniuk az intézményt, így követésük, gondozásuk is töretlen maradhat.

Több mint 10 évig klinikánk nyújtotta az ország legtöbb daganatos betegét ellátó Országos Onkológiai Intézet urológiai konzíliumát is. A többi hazai onkológiai és urológiai osztállyal is jó kapcsolatot sikerült kialakítani az elmúlt időben. A jelentősen kedvezőbbé vált feltételek mellett az eddig is nagy számban végzett onkológiai gyógyszervizsgálatok is megfelelő körülmények között, egyre nagyobb gyakorlattal végezhetőek.

Ugyancsak számtalan hazai és külföldi intézménnyel vettük fel a kapcsolatot kutatási programok megvalósítására, ebből több nemzetközi publikáció is született.

Az utóbbi években az urológiai daganatok kezelésében több területen folyamatos szemléletbeli változásokat figyelhetünk meg, amelyek az osztályon folyó kezeléseket is alapvetően befolyásolják.

A fiataloknál végzett here szűrővizsgálatok egyrészt a növekvő számban előforduló hererákok időben való felismerését eredményezik, másrészt eszközei a nemzőképességi zavarok felismerésének is. A heredaganat gyógyszeres és sugárkezelése speciális gyakorlatot igényel, amelyet ki-

emelt centrumokban végeznek. Klinikánk az Országos Onkológiai Intézet specialistáival dolgozik együtt.

Európában és hazánkban is az egyik vezető halálok a prosztatarák. Korai felismeréssel a betegség gyógyítható. Nagy esetszámú európai vizsgálatok egyértelműen igazolták a szakma által ellenőrzött, irányított szűrés jelentőségét a túlélési adatok javulásban. Különösen az 50 év feletti és daganatos családi halmozódás esetén hasznos a célzott szűrés, korai felismerés. Az egészségügyi felvilágosításnak döntő szerepe lehet a korán diagnosztizált esetek teljes gyógyulásában, amit sebészi vagy sugárkezeléssel érhetünk el. A prostata daganat gyógyszeres kezelése lényegében már palliáció, de alkalmanként hasznos segítség lehet kuratív kezelések kiegészítésében is. A hormonkezelések mellett a szisztémás kemoterápiának is fontos szerep jut. Az utóbbi évek kutatási eredményeként alkalmazott androgén receptor gátló szerek alkalmazásának helye még nem egyértelműen körvonalazott, ezzel kapcsolatban több klinikai vizsgálatban is részt veszünk. A gyakori csont áttétek célzott kezelése a modern onkológia egyik új vívmánya, további sikereket remélünk a terápiás izotópok hazai bevezetésétől is.

A vesedaganatok előfordulása az utóbbi évtizedben meredeken emelkedik, amelyben szerepe lehet a korszerű képalkotó vizsgálatok rutinszerű elterjedésének is. Itt is igaz az a megállapítás, hogy a korán felfedezett daganat gyógyulási esélye sokkal nagyobb, a megfelelő elhelyezkedésű, akár nagyobb vesetumor esetén a szerv még megőrizhető. Előrehaladott és áttétes esetekben alkalmazott célzott gyógyszeres kezeléssel a túlélési idő meghosszabbítható. Az egyre több target készítmény szerencsére már hazánkban is elérhető, alkalmazásuk centrumokban történik, így klinikánkon is.

A hólyagdaganatok keletkezésében – hasonlóan a tüdőrákhoz – egyértelmű szerepe van a dohányzásnak. Felsőszínes tumor esetén kisebb műtéttel a hólyag megőrizhető, invazív daganat esetén kiterjesztett beavatkozás szükséges, amelynek a gyógyulási esélye szerényebb.

A speciális tudást igénylő radiális műtéteket és szükség esetén az ezt követő gyógyszeres kezeléseket szintén uroonkológiai centrumokban végzik.

Büszkék vagyunk arra is, hogy így a betegség visszafordíthatatlan szakaszához közeledve is segíteni tudjuk a ke-

zeltjeinket a különböző palliatív, vérzéscsillapító, vizelettelreható beavatkozásokkal és a szoros orvos-beteg kapcsolat miatt a hozzátartozók számára is támaszt tudunk nyújtani.

ÖSSZEGRZÉS

Nem véletlen, hogy a klinika vezetését múlt évben átvő Nyirády Péter professzor első tevékenységei között fogott bele az onkoterápiás részleg felújításába. Újjászületett részen a korszerű nyílászárók, vizsgáló és fűdőszobák mellé az infúziós kezelések elvégzésére új kezelőszékek is beszerzésre kerültek.

Nagy öröm az uroonkológiai centrumban dolgozó szakorvosok, rezidensek, szakasszisztensek és nővérek számára, hogy az európai minőségben felújított, modern, elegáns, melegséget árasztó környezetben folyhat a gyógyító munka.

A megújult uroonkológiai centrumot 2013 szeptemberében ünnepélyes keretek között adta át Szócska Miklós, az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyért felelős államtitkára, Szél Ágoston, a Semmelweis Egyetem rektora és Gál János általános rektorhelyettes.

Megnyitó beszédünkben hangsúlyozták a komplex egészségügyi ellátás jelentőségét, és a különösen a férfi lakosságra vonatkozó megelőző-szűrő program fontosságát. Válaszában Nyirády professzor ígéretet tett a megkezdett munka folytatására.

A SZERZŐ BEMUTATÁSA

Dr. Szűcs Miklós 1960-ban született Budapesten. Egyetemi tanulmányait a Pécsi Orvosegyetemen végezte. 1984 óta dolgozik a Semmelweis Egyetem Urológiai Klinikáján. Urológia szakké-

pesítés megszerzését követően klinikai onkológiai szakvizsgát tett. 1999 óta a klinikán létesített uroonkológiai részleg vezetője, és részállásban az Országos Onkológiai Intézet urológus főorvosa. Az Urológiai Szakmai Kollégium tagja, több onkológiai társaságban vezető tisztséget tölt be.